

Byla C-321/05

Hans Markus Kofoed

prieš

Skatteministeriet

(Østre Landsret prašymas priimti prejudicinį sprendimą)

„Direktyva 90/434/EEB – Bendra mokesčių sistema, taikoma žemumui, skaidymui, turto perleidimui ir keitimuisi akcijomis – Nacionalinis sprendimas, kuriuo apmokestinamas keitimasis akcijomis – Keitimasis akcijomis – Truputė vėliau vykusių dividendų išmokėjimas – Piktnaudžiavimas teise“

Sprendimo santrauka

1. Teisės aktų derinimas – Bendra mokesčių sistema, taikoma žemumui, skaidymui, turto perleidimui ir keitimuisi akcijomis – Direktyva 90/434

(Tarybos direktyvos 90/434 2 straipsnio d punktas)

2. Institucijų aktai – Direktyvos – Valstybių narių atliekamas įgyvendinimas

(EB 249 straipsnio trečioji pastraipa)

3. Teisės aktų derinimas – Bendra mokesčių sistema, taikoma žemumui, skaidymui, turto perleidimui ir keitimuisi akcijomis – Direktyva 90/434

(Tarybos direktyvos 90/434 11 straipsnio 1 dalies a punktas)

1. Direktyva 90/434 dėl bendros mokesčių sistemos, taikomos žemumui, skaidymui, turto perleidimui ir keitimuisi akcijomis, turi būti aiškinama taip, kad ją tvirtinta bendra mokesčių sistema, apimanti varias mokesčių lengvatas, turi būti vienodai taikoma visoms žemumui, skaidymo, turto perleidimo ir keitimosi akcijomis operacijoms, neatsižvelgiant į finansinius, ekonominius ar vien mokestinius motyvus.

Šiuo atžvilgiu „apmokėjimo gryniaisiais pinigais“, skirto keičiantis akcijomis gytos bendrovės nariams, sūvoka šios direktyvos 2 straipsnio d punkto prasme susijusi su piniginiiais mokėjimais, turiniais tikro atlygintinumo už įsigijimo sandorį pobūdį, t. y. mokėjimais, dėl kurių privalomai buvo susitarta papildomai greta įgyjančiosios monės kapitalo sudarančių vertybinių popierių skyrimo, neatsižvelgiant į galimus šio sandorio motyvus. Todėl „apmokėjimui gryniaisiais pinigais“ minėtos nuostatos prasme negalima priskirti piniginio mokėjimo, kurį įgyjančioji monė skiria gytosios monės akcininkams, vien dėl to, kad egzistuoja tam tikras laiko ar kitas ryšys su įsigijimo sandoriu arba galimas mokesčių vengimo motyvas. Priešingai, kiekvienu nagrinjamu atveju, atsižvelgiant į visas aplinkybes, reikia patikrinti, ar nagrinjamas apmokėjimas turi privalomo atlyginimo už įsigijimo operacijų pobūdį.

Tai reiškia, kad dividendai, kuriuos įgyjančioji monė perveda gytosios bendrovės nariams truputė vėliau po pasikeitimo akcijomis, tačiau kurie nėra sudėtinis atlyginimo, kurį turi sumokėti įgyjančioji monė, dalis, neturi būti traukti apskaičiuojant „apmokėjimo gryniaisiais pinigais“,

numatyt? direktyvos 2 straipsnio d punkte.

(žr. 27–31, 33, 48 punktus ir rezoliucin? dal?)

2. Taikydamos nacionalin? teis?, visos valstyb?s nar?s valdžios institucijos turi j? aiškinti kiek ?manoma labiau atsižvelgdamos ? Bendrijos direktyv? tekst? ir tikslus, kad b?t? pasiektas šiomis direktyvomis siekiamas rezultatas. Nors tiesa, kad šis Bendrijos teis? atitinkan?io aiškinimo reikalavimas negali b?ti išpl?stas tiek, kad pati direktyva, nepaisant nacionalinio j? perkelian?io ?statymo, sukurt? pareigas asmenims, nustatyt? arba padidint? baudžiam?j? atsakomyb? t? asmen?, kurie veikia pažeisdami jos nuostatas, vis d?lto valstyb? iš principo gali remtis Bendrijos teis? atitinkan?iu nacionalin?s teis?s akt? aiškinimu asmen? atžvilgiu.

(žr. 45 punkt?)

3. Remiantis Direktyvos 90/434 d?l bendros mokes?i? sistemos, taikomos ?vairi? valstybi? nari? ?moni? jungimui, skaidymui, turto perleidimui ir keitimuisi akcijomis, 11 straipsnio 1 dalies a punktu, valstyb?s nar?s ypatingais atvejais išimties b?du gali atsisakyti taikyti arba gali neleisti pasinaudoti visomis šios direktyvos nuostatomis arba dalimi j?, jeigu išaišk?ja, kad keitimosi akcijomis pagrindinis arba vienas iš pagrindini? tiksl? vis? pirma yra mokes?i? vengimas arba mokes?i? sl?pimas.

Kai yra tam tikr? nuorod?, galin?i? galb?t pateisinti šio straipsnio taikym?, ta?iau atitinkamos valstyb?s nar?s nacionalin?je teis?je n?ra specialios j? perkelian?ios nuostatos, nagrin?jamas keitimosi akcijomis apmokestinimas gali b?ti pateisinamas, jeigu nacionalin?je teis?je yra nuostata ar bendras principas, pagal kuriuos piktnaudžiavimas teise yra uždraustas, arba kitos nuostatos d?l mokes?i? vengimo ar mokes?i? sl?pimo, kurios gal?t? b?ti aiškinamos pagal š? straipsn?.

(žr. 37, 39, 46, 48 punktus ir rezoliucin? dal?)

TEISINGUMO TEISMO (pirmoji kolegija)

SPRENDIMAS

2007 m. liepos 5 d.(*)

„Direktyva 90/434/EEB – Bendra mokes?i? sistema, taikoma ?moni? jungimui, skaidymui, turto perleidimui ir keitimuisi akcijomis – Nacionalinis sprendimas, kuriuo apmokestinamas keitimasis akcijomis – Keitimasis akcijomis – Truput? v?liau ?vyk?s dividend? išmok?jimas – Piktnaudžiavimas teise“

Byloje C?321/05

d?l *Østre Landsret* (Danija) 2004 m. rugpj??io 3 d. Sprendimu, kur? Teisingumo Teismas gavo 2005 m. rugpj??io 23 d., pagal EB 234 straipsn? pateikto prašymo priimti prejudicin? sprendim? byloje

Hans Markus Kofoed

prieš

Skatteministeriet,

TEISINGUMO TEISMAS (pirmoji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas P. Jann (pranešėjas), teisėjai A. Tizzano, A. Borg Barthet, M. Ilešič ir E. Levits,

generalinį advokatą J. Kokott,

posėdžio sekretorius H. Von Holstein, kanclerio pavaduotojas,

atsižvelgęs į rašytinį proceso dalį ir įvykus 2007 m. sausio 18 d. posėdžiui,

išnagrinęs pastabas, pateiktas:

- Hans Markus Kofoed, atstovaujamo advokato L. Melchior Kjeldsen,
- Danijos vyriausybės, atstovaujamos J. Molde, padedamo advokato K. Lundgaard Hansen,
- Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės vyriausybės, atstovaujamos C. Gibbs, padedamos barristerio J. Stratford,
- Europos Bendrijų Komisijos, atstovaujamos H. Støvlbæk ir R. Lyal,

susipažinęs su 2007 m. vasario 8 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,

priima šį

Sprendimas

1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą susijęs su 1990 m. liepos 23 d. Tarybos direktyvos 90/434/EEB dėl bendros mokesčių sistemos, taikomos vairių valstybių narių įmonių jungimui, skaidymui, turto perleidimui ir keitimuisi akcijomis (OL L 225, p. 1), 2 straipsnio d punkto, 8 ir 11 straipsnių išaiškinimo.

2 Šis prašymas buvo pateiktas sprendžiant ginčą tarp H. M. Kofoed ir *Skatteministeriet* (Mokesčių ir akcizų ministerija) dėl pajamų, gautų pasikeitus akcijomis, apmokestinimo.

Teisinis pagrindas

Bendrijos teisės aktai

3 Remiantis Direktyvos 90/434 pirma konstatuojamoja dalimi, direktyva siekia užtikrinti, kad vairių valstybių narių įmonių restruktūrizavimo operacijų, pavyzdžiui, jungimosi, skaidymo, turto perleidimo ir keitimosi akcijomis, neapsunkintų apribojimai, kliūtys ar suvaržymai, atsirandantys, visų pirma, dėl valstybių narių mokesčių teisės nuostatų.

4 Tuo tikslu ši direktyva nustato sistemą, pagal kurią minėti sandoriai patys negali būti pagrindas apmokestinanti. Galimas vertės padidėjimas, susijęs su šiais sandoriais, iš principo gali būti apmokestinamas, bet tik tuo momentu, kai jie yra faktiškai vykdomi.

5 Direktyvos 90/434 2 straipsnio d punktas „keitimaisi akcijomis“ apibrėžia kaip „operaciją, kuria įmonė įsigyja kitos įmonės kapitalo dalį, kuri suteikia jai daugumą balsų toje kitoje įmonėje, mainais už tos kitos įmonės akcininkams (už šią akcininkų vertybinius popierius) išleistus pirmos įmonės kapitalui atstovaujančius vertybinius popierius, ir, jeigu taikoma, apmokėjimą grynais pinigais, kurio suma neviršija 10 % tų mainais išleistų vertybinių popierių nominalios vertės arba, jeigu nominalios vertės nėra, — jų buhalterinės vertės“.

6 Remiantis Direktyvos 90/434 2 straipsnio g ir h punktais, „gytoji įmonė“ — „tai įmonė, kurioje kita įmonė pradeda valdyti kapitalą vertybinių popierių keitimaisi būdu“, o „gyjančioji įmonė“ — tai „įmonė, kuri pradeda valdyti kitos įmonės kapitalą vertybinių popierių keitimaisi būdu“.

7 Direktyvos 8 straipsnio 1 ir 4 dalyse nurodoma:

„1. Jungimosi, skaidymo arba keitimaisi akcijomis metu gaunamosios arba gyjančiosios įmonės kapitalui atstovaujančių vertybinių popierių paskirstymas perleidžiamosios arba gytosios įmonės akcininkui mainais už pastarosios įmonės kapitalui atstovaujančius vertybinius popierius, savaime nesukelia tokio akcininko pajamų, pelno arba turto vertės padidėjimo pajamų apmokestinimo.

<...>

4. 1, 2 ir 3 dalys netrukdo valstybei narei apmokestinant akcininkus atsižvelgti į bet kokius mokėjimus grynais pinigais, susijusius su jungimusi, skaidymu arba keitimaisi akcijomis.“

8 Direktyvos 90/434 11 straipsnio 1 dalies a punktas nustato, kad „valstybės narė gali atsisakyti taikyti arba gali neleisti pasinaudoti visomis arba dalimi šios direktyvos II, III ir IV dalių nuostatų, jeigu išaiškėja, kad <...> keitimaisi akcijomis pagrindinis arba vienas iš pagrindinių tikslų yra mokesčių vengimas arba mokesčių slėpimas <...>“.

Nacionalinės teisės aktai

9 Danijos teisėje keitimaisi akcijomis apmokestinimą šioje byloje svarbiu laikotarpiu reglamentuoja 1993 m. rugsėjo 15 d. Pelno iš akcijų perleidimo apmokestinimo įstatymas (aktieavancebeskatningsloven) (Lovtidende 1993, p. 4171, toliau – aktieavancebeskatningsloven) ir 1992 m. rugpjūčio 27 d. Įmonių susijungimams taikomo apmokestinimo įstatymas (fusionsskatteloven) (Lovtidende 1992, p. 3374, toliau – fusionsskatteloven).

10 Aktieavancebeskatningsloven 13 straipsnis numato:

„1. Keitimaisi akcijomis atveju gytosios bendrovės akcininkai apmokestinami pagal fusionsskatteloven 9 ir 11 straipsnius, jei tiek gyjančioji, tiek gytoji įmonė yra valstybės narė įmonė Direktyvos 90/434/EEB 3 straipsnio prasme. Įmonių susijungimo data yra keitimaisi akcijomis data. Keitimasis akcijomis turi vykti praėjus ne daugiau nei šešiems mėnesiams nuo pirmosios pasikeitimo dienos.

2. Keitimasis akcijomis 1 dalies prasme yra operacija, kuria įmonė įsigyja kitos įmonės kapitalo dalį, kuri suteikia jai daugumą balsų toje įmonėje, mainais už tos kitos įmonės akcininkams išleistus pirmos įmonės kapitalui atstovaujančius vertybinius popierius, ir, jeigu

taikoma, apmokėjim? grynaisiais pinigais, kurio suma neviršija 10 % t? mainais išleist? vertybini? popieri? nominalios vert?s arba, jeigu nominalios vert?s nėra, – j? buhalterin?s vert?s.

<...>“

11 Fusionsskatteloven 9 straipsnis, ? kur? nurodo akcieavancebeskatningsloven 13 straipsnio 1 dalis, nustato:

„1. Perleidžian?ios ?mon?s (?gytosios ?mon?s) akcijos laikomos akcininko perleistomis tre?iajam asmeniui, jei už jas atlyginama kitaip nei gaunan?iosios ?mon?s (?gyjan?iosios ?mon?s) akcijomis. <...>

<...>“

12 Fusionsskatteloven 11 straipsnis nustato:

„1. Nustatant bendr?sias arba speciali?sias pajamas, periman?iosios ?mon?s (?gyjan?iosios ?mon?s) išleistos akcijos, kurias perleidžian?iosios ?mon?s (?gytosios ?mon?s) akcininkai gauna kaip atlyg? už perleistas akcijas, laikomos ?gytomis t? pa?i? dien? ir už t? pa?i? kain?, kaip ir perleistos akcijos. <...>

<...>“

13 Yra aišku, kad tuo metu, kai vyko pagrindin?je byloje nagrin?jami ?vykiai, Danijos teis?je nebuvo speciali? nuostat?, perkelian?i? Direktyvos 90/434 11 straipsn?.

Pagrindin? byla ir prejudicinis klausimas

14 H. M. Kofoed ir N. Toft tur?jo po 50 % Danijos uždarosios akcin?s bendrov?s *Cosmopolit Holding ApS* (toliau – *Cosmopolit*), kurios kapital? sudar? 240 000 DKK, akcij?.

15 1993 m. spalio 26 d. abu jie ?sigijo po vien? iš dviej? 1 IEP (Airijos svaras) nominalo pagal Airijos teis? ?steigtos uždarosios akcin?s bendrov?s *Dooralong Ltd.* (toliau – *Dooralong*) akcij?.

16 Po to *Dooralong* padidino savo kapital? išleisdama 21 000 nauj? 1 IEP nominalo akcij?.

17 1993 m. spalio 29 d. H. M. Kofoed ir N. Toft iškeit? visas tur?tas *Cosmopolit* akcijas ? visas naujai išleistas *Dooralong* akcijas. Taigi po šio keitimosi kiekvienas iš j? tur?jo po 10 501 *Dooralong* akcij?. Pastaroji ?mon? tur?jo vis? ?mon?s *Cosmopolit* ?statin? kapital?.

18 1993 m. lapkri?io 1 d. *Dooralong* gavo 2 742 616 IEP (maždaug 26 000 000 DKK) dividend? iš savo naujai ?gytos dukterin?s ?mon?s *Cosmopolit*, kurios nuosavas kapitalas taip buvo sumažintas iki 1 709 806 DKK.

19 1993 m. lapkri?io 3 d. visuotinis ?mon?s *Dooralong* akcinink? susirinkimas nutar? savo dviem akcininkams H. M. Kofoed ir N. Toft išmok?ti 2 742 116 IEP dividend?.

20 Apmokestintas pajam? mokes?iu už 1993 metus, H. M. Kofoed savo pajam? deklaracijoje nurod?, kad *Cosmopolit* akcij? keitimas ? naujas *Dooralong* akcijas turi b?ti atleistas nuo mokes?io. Danijos mokes?i? administratorius ši? deklaracij? atmet? nurodydamas, kad dividend? išmokėjimas turi b?ti laikomas sud?tine pasikeitimo akcijomis operacijos dalimi, nes buvo viršyta maksimali 10 % keitimuisi skirt? vertybini? popieri? nominalios vert?s riba, kuri? numato Direktyva 90/434, kai apmokėjimas atliekamas grynaisiais pinigais. Remiantis mokes?i? administratoriaus nuomone, d?l to keitimuisi akcijomis negal?jo b?ti taikomas atleidimas nuo mokes?io pagal ši?

direktyv?.

21 Taigi H. M. Kofoed apskund? *Landsskatteretten* mokes?i? administratoriaus sprendim?, pagal kur? nagrin?jamas pasikeitimas akcijomis neturi b?ti atleistas nuo mokes?io pagal Direktyv? 90/434. Kadangi šis sprendimas buvo paliktas galioti, H. M. Kofoed pateik? ieškin? *Østre Landsret*.

22 Šiomis aplinkyb?mis *Østre Landsret* nusprend? sustabdyti bylos nagrin?jim? ir pateikti Teisingumo Teismui š? prejudicin? klausim?:

„Ar Direktyvos 90/434/EEB <...> 2 straipsnio d punktas turi b?ti aiškinamas taip, kad operacija nelaikoma „keitimusi akcijomis“ šios direktyvos prasme, jei keitimosi akcijomis šalys, sudarydamos susitarim? d?l šio keitimosi, teisiškai ne?sipareigodamos kartu parod? savo bendr? ketinim? pirmojo po keitimosi akcijomis ?vyksian?io ?gyjan?iosios ?mon?s visuotinio akcinink? susirinkimo metu pritarti dividend?, viršijan?i? 10 % nominalios per keitim?si akcijomis perduot? vertybini? popieri? vert?s, išmok?jimui ir jei šie dividendai faktiškai yra išmokami?“

D?l prejudicinio klausimo

23 Savo klausimu prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateik?s teismas iš esm?s klausia, ar tokiomis aplinkyb?mis, kokios yra pagrindin?je byloje, Direktyvos 90/434 8 straipsnio 1 dalis draudžia tok? keitimosi akcijomis apmokestinim?, koks yra nagrin?jamas.

Šiame kontekste prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateik?s teismas pirmiausia klausia, ar toks pasikeitimas akcijomis yra „keitimasis akcijomis“ šios direktyvos 2 straipsnio d punkto prasme ir, konkrečiai tariant, ar tokie dividendai, kokie buvo išmok?ti, neturi b?ti ?traukti apskai?iuojant šiame straipsnyje numatyt? apmok?jim? grynaisiais pinigais.

Antra, prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateik?s teismas iš esm?s klausia, ar mokes?i? administratorius gal?jo reaguoti ? galim? piktnaudžiavim? teise, nors nacionalinis ?statym? leid?jas ir nebuvo pri?m?s speciali? priemoni? Direktyvos 90/434 11 straipsniui perkelti.

D?l „keitimosi akcijomis“ Direktyvos 90/434 prasme kvalifikavimo

24 Pirmiausia reikia priminti, kad Direktyvos 90/434 8 straipsnio 1 dalis draudžia ?gytosios ?mon?s akcinink? lygmeniu apmokestinti vertybini? popieri? perleidim? kei?iantis akcijomis.

25 Remiantis šios direktyvos 2 straipsnio d punkte pateiktu apibr?žimu, „keitimasis akcijomis“ yra „operacija, kuria ?mon? ?sigyja kitos ?mon?s kapitalo dal?, kuri suteikia jai daugum? bals? toje kitoje ?mon?je, mainais už tos kitos ?mon?s akcininkams (už ši? akcinink? vertybinius popierius) išleistus pirmos ?mon?s kapitalui atstovaujan?ius vertybinius popierius, ir, jeigu taikoma, apmok?jim? grynaisiais pinigais, kurio suma neviršija 10 % t? mainais išleist? vertybini? popieri? nominalios vert?s arba, jeigu nominalios vert?s n?ra, – j? buhalterin?s vert?s“.

26 Pagrindin?je byloje yra aišku, kad nagrin?jamas keitimasis akcijomis iš principo buvo atliktas vykdant ?sigijimo operacij? pastarosios nuostatos prasme.

27 Ta?iau šalys nesutaria d?l klausimo, ar dividendai, kuriuos ?mon? *Dooralong* išmok?jo H. M. Kofoed ir N. Toft, netrukus po šio pasikeitimo akcijomis turi b?ti laikomi šio ?sigijimo operacijos dalimi. ? š? klausim? atsakius teigiamai, b?t? viršyta Direktyvos 90/434 2 straipsnio d punkte nustatyta 10 % apmok?jimo grynaisiais pinigais riba ir d?l to šis keitimasis akcijomis tur?t? b?ti apmokestintas.

28 Šiuo atžvilgiu reikia konstatuoti, kaip pažym?jo ir generalin? advokat? savo išvados 44–47 ir

52 bei 53 punktuose, kad „apmokėjimo grynaisiais pinigais“ s?voka Direktyvos 90/434 2 straipsnio d punkto prasme susijusi su piniginiais mokėjimais, turinčiais tikro atlygintinumą už ?sigijimo sandor? pobūdį, t. y. mokėjimais, dėl kurių privalomai buvo susitarta papildomai greta ?gyjančiosios ?monės kapital? sudarančią vertybinių popierių skyrimo, neatsižvelgiant ? galimus šio sandorio motyvus.

29 Iš Direktyvos 90/434 sandaros ir sistemos išplaukia, kad apmokėjimas grynaisiais pinigais ir ?sigijimo operacija yra to paties sandorio dalys. Iš tiesų apmokėjimas yra neatsiejama atlyginimo, kur? ?gyjančioji ?monė moka ?gytosios ?monės akcininkams siekdama joje ?gyti didžiąją dalį akcijų, dalis.

30 Be to, Teisingumo Teismas jau turėjo progą paaiškinti, jog iš Direktyvos 90/434 2 straipsnio d punkto ir bendros šios direktyvos struktūros išplaukia, kad ją ?tvirtinta bendra mokesčių sistema, apimanti ?vairias mokesčių lengvatas, turi būti vienodai taikoma visoms ?monių jungimo, skaidymo, turto perleidimo ir keitimosi akcijomis operacijoms, neatsižvelgiant ? jų finansinius, ekonominius ar vien mokestinius motyvus (žr. 1997 m. liepos 17 d. Sprendimo, *Leur-Bloem*, C?28/95, Rink. p. I?4161, 36 punkt?).

31 Todėl „apmokėjimui grynaisiais pinigais“ Direktyvos 90/434 2 straipsnio d punkto prasme negalima priskirti piniginio mokėjimo, kur? ?gyjančioji ?monė skiria ?gytosios ?monės akcininkams, vien dėl to, kad egzistuoja tam tikras laiko ar kitas ryšys su ?sigijimo sandoriu arba galimas mokesčių vengimo motyvas. Priešingai, kiekvienu nagrinjamu atveju, atsižvelgiant ? visas aplinkybes, reikia patikrinti, ar nagrinjamas apmokėjimas turi privalomo atlyginimo už ?sigijimo operaciją pobūdį.

32 Šis aiškinimas patvirtina Direktyvos 90/434 tikslas – pašalinti fiskalines ?monių restruktūrizavimo tarptautiniu lygmeniu kliūtis, pirma, užtikrinant, kad galimas akcijų vertės padidėjimas nebus apmokestintas prieš faktinį jų pardavimą, ir, antra, išvengiant to, kad keičiantis akcijomis operacijos, susijusios su labai dideliu vertės padidėjimu, nebus apmokestintos paprasčiausiai dėl to, kad jos atliekamos vykstant restruktūrizavimui.

33 Pagrindinėje byloje reikia konstatuoti, kad bylos medžiagoje nėra jokių nuorodų, ?rodančių, kad nagrinjami dividendai buvo sudedamoji atlygio, kur? *Dooralong* turėjo sumokėti už *Cosmopolit* ?sigijimą, dalis, o ši aplinkybė būtų galimybės kvalifikuoti kaip „apmokėjimo grynaisiais pinigais“ Direktyvos 90/434 2 straipsnio d punkto prasme būtina sąlyga. Priešingai, kaip teigia prašym? priimti prejudicin? sprendimą pateikęs teismas, yra aišku, kad niekuomet nebuvo H. M. Kofoed, N. Toft ir *Dooralong* susitarimo, kuriuo pastaroji būtų ?pareigota išmokėti šiuos dividendus.

34 Esant tokioms aplinkybėms, pagrindinėje byloje nagrinjami dividendai negali būti ?traukti apskaičiuojant „apmokėjimo grynaisiais pinigais“, numatyt? Direktyvos 90/434 2 straipsnio d punkte.

35 Todėl nagrinjamam keitimuisi akcijomis taikoma Direktyvos 90/434 8 straipsnio 1 dalis, o tai reiškia, kad jo apmokestinimas iš principo yra draudžiamas.

36 Tačiau kadangi prašym? priimti prejudicin? sprendimą pateikęs teismas ir Danijos vyriausybė kelis kartus pabrėžė, jog minėtas keitimasis akcijomis buvo atliktas be jokio komercinio pagrindo ir turint vienintelį tikslą – sutaupyti mokesčių, taip pat kyla klausimas dėl minėto 8 straipsnio 1 dalies taikymo galimo piktnaudžiavimo teise atveju.

Dėl galimybės atsižvelgti ? galimą piktnaudžiavimą teise

37 Remiantis Direktyvos 90/434 11 straipsnio 1 dalies a punktu, valstybės narės ypatingais

atvejais išimtinai gali atsisakyti taikyti arba gali neleisti pasinaudoti visomis arba dalimi šios direktyvos nuostatų, jeigu išaiškėja, kad keitimosi akcijomis pagrindinis arba vienas iš pagrindinių tikslų visų pirma yra mokesčių vengimas arba mokesčių slėpimas. Be to, ši nuostata taip pat patikslina, kad tai, jog operacija vykdoma ne dėl pagrindinio komercinio priežasties, pavyzdžiui, operacijoje dalyvaujančiųmonių veiklos restruktūrizavimo arba racionalizavimo, gali leisti manyti, kad operacija turi tokį tikslą (žr. šiuo klausimu minėto sprendimo *Leur-Bloem* 38 ir 39 punktus).

38 Taigi Direktyvos 90/434 11 straipsnio 1 dalies a punktas atspindi bendrąjį Bendrijos teisės principą, kad piktnaudžiavimas teise yra draudžiamas. Asmenys negali remtis Bendrijos teisės normomis siekdami apgauti arba piktnaudžiauti. Jų taikymas negali būti išplėstas taip, kad apimtų piktnaudžiavimo praktiką, t. y. operacijas, atliekamas ne sudarant normalius komercinius sandorius, bet turint vienintelį tikslą – piktnaudžiaujant pasinaudoti Bendrijos teiseje numatytais lengvatomis (žr. šiuo klausimu 1999 m. kovo 9 d. Sprendimo *Centros*, C-212/97, Rink. p. I-1459, 24 punktą; 2006 m. vasario 21 d. Sprendimo *Halifax ir kt.*, C-255/02, Rink. p. I-1609, 68 ir 69 punktus; 2006 m. balandžio 6 d. Sprendimo *Agip Petroli*, C-456/04, Rink. p. I-3395, 19 ir 20 punktus bei 2006 m. rugsėjo 12 d. Sprendimo *Cadbury Schweppes ir Cadbury Schweppes Overseas*, C-196/04, Rink. p. I-7995, 35 punktą).

39 Tiesa, kaip pažymėjo ir generalinis advokatas savo išvados 59 punkte, kad pagrindinėje byloje yra tam tikrų nuorodų, galinčių galbūt pateisinti Direktyvos 90/434 11 straipsnio 1 dalies a punkto taikymą.

40 Tačiau pirmiausia reikia išsiaiškinti, ar, nesant specialios nacionalinės nuostatos, Danijos teisę perkeltiančios Direktyvos 90/434 11 straipsnio 1 dalies a punktą, ši nuostata vis tiek gali būti taikoma pagrindinėje byloje.

41 Šiuo atžvilgiu reikia priminti, kad pagal EB 10 ir EB 249 straipsnius kiekviena valstybė narė, kuriai skirta direktyva, savo vidaus teisės sistemoje privalo imtis visų reikalingų priemonių direktyvos veiksmingumui siektino tikslo atžvilgiu užtikrinti (žr., be kita ko, 2005 m. kovo 10 d. Sprendimo *Komisija prieš Vokietiją*, C-531/03, Rink. p. I-0000, 16 punktą ir 2005 m. birželio 16 d. Sprendimo *Komisija prieš Italiją*, C-456/03, Rink. p. I-5335, 50 punktą).

42 Be to, teisinio saugumo principas draudžia direktyvoms pažeidimus sukurti pareigas asmenims. Taigi valstybė narė negali remtis direktyvomis asmenų atžvilgiu (žr., be kita ko, 1987 m. birželio 11 d. Sprendimo *Pretore di Salò prieš X*, 14/86, Rink. p. 2545, 19 ir 20 punktus; 1987 m. spalio 8 d. Sprendimo *Kolpinghuis Nijmegen*, 80/86, Rink. p. 3969, 9 ir 13 punktus; 1996 m. rugsėjo 26 d. Sprendimo *Arcaro*, C-168/95, Rink. p. I-4705, 36 ir 37 punktus bei 2005 m. gegužės 3 d. Sprendimo *Berlusconi ir kt.*, C-387/02, C-391/02 ir C-403/02, Rink. p. I-3565, 73 ir 74 punktus).

43 Vis dėlto pirmiausia reikia pažymėti, kad pagal EB 249 straipsnio trečiąjį pastraipą valstybės narės gali pasirinkti direktyvų įgyvendinimo formą ir būdus, leidžiančius geriausiai užtikrinti jų siekiamą rezultatą (žr. šiuo klausimu minėto 2005 m. birželio 16 d. Sprendimo *Komisija prieš Italiją*, C-456/03, 51 punktą).

44 Todėl, jeigu teisinė situacija, išplaukianti iš nacionalinių perkėlimo priemonių, yra pakankamai tiksli ir aiški, kad atitinkami asmenys galėtų žinoti savo teisių ir pareigų apimtį, direktyvos perkėlimas šio vidaus teisės nebūtina reikalauja, kad kiekviena valstybė narė imtųsi teisės aktų leidybos veiksmų. Be to, kaip pažymėjo generalinis advokatas savo išvados 62 punkte, tam tikrais atvejais direktyvai perkelti, atsižvelgiant į jos turinį, gali pakakti ir bendro teisinio konteksto, todėl formalus ir pažodinis direktyvos nuostatų perėmimas specialiose nacionalinėse nuostatose nėra būtinas (žr. minėto 2005 m. birželio 16 d. Sprendimo *Komisija prieš Italiją* 51 punktą ir 2006 m. balandžio 6 d. Sprendimo *Komisija prieš Austriją*, C-428/04, Rink. p. I-3325, 99 punktą).

45 Antra, reikia priminti, kad taikydamos nacionalinę teisę visos valstybės narės valdžios institucijos turi ją aiškinti kiek įmanoma labiau atsižvelgdamos į Bendrijos direktyvų tekstą ir tikslus, kad būtų pasiektas šiomis direktyvomis siekiamas rezultatas. Nors tiesa, kad šis Bendrijos teisės atitinkantį aiškinimo reikalavimas negali būti išplėstas tiek, kad pati direktyva, nepaisant nacionalinio ją perkeltimo įstatymo, sukurtų pareigas asmenims, nustatytų arba padidintų baudžiamąjį atsakomybę tų asmenų, kurie veikia pažeisdami jos nuostatas, vis dėlto pripažįstama, kad valstybė iš principo gali remtis Bendrijos teisės atitinkančiu nacionalinės teisės aktu aiškinimu asmenų atžvilgiu (žr. šiuo klausimu minėtą sprendimą *Kolpinghuis Nijmegen* 12–14 punktus ir *Arcaro* 41 ir 42 punktus).

46 Taigi pagrindinėje byloje, kaip pažymėjo ir generalinis advokatas savo išvados 63 punkte, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas turi patikrinti, ar Danijos teisėje yra nuostata ar bendras principas, pagal kuriuos piktnaudžiavimas teise yra uždraustas, arba kitos nuostatos dėl mokesčių vengimo ar mokesčių slėpimo, kurios galėtų būti aiškinamos pagal Direktyvos 90/434 11 straipsnio 1 dalies a punktą ir dėl to pateisintų nagrinėjamą keitimosi akcijomis apmokestinimą (žr. taip pat 1982 m. sausio 19 d. Sprendimo *Becker*, 8/81, Rink. p. 53, 34 punktą).

47 Prireikus prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas turi patikrinti, ar pagrindinėje byloje vykdytos šios vidaus nuostatų taikymo sąlygos.

48 Taigi, atsižvelgiant į visa tai, kas pasakyta, į pateiktą klausimą reikia atsakyti taip, kad tokiomis aplinkybėmis, kokios yra pagrindinėje byloje, tokie dividendai, kokie buvo sumokėti, neturi būti traukti apskaičiuojant „apmokėjimų grynaisiais pinigais“, numatytą Direktyvos 90/434 2 straipsnio d punkte, ir dėl to pasikeitimas akcijomis, koks yra nagrinjamas, yra „keitimasis akcijomis“ šios direktyvos 2 straipsnio d punkto prasme.

Todėl Direktyvos 90/434 8 straipsnio 1 dalis iš principo draudžia apmokestinti tokį keitimąsi akcijomis, nebent valstybės vidaus normos dėl piktnaudžiavimo teise, mokesčių vengimo arba mokesčių slėpimo galėtų būti aiškinamos pagal šios direktyvos 11 straipsnio 1 dalies a punktą ir dėl to pateisintų keitimosi akcijomis apmokestinimą.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

49 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (pirmoji kolegija) nusprendžia:

į pateiktą klausimą reikia atsakyti taip, kad tokiomis aplinkybėmis, kokios yra pagrindinėje byloje, tokie dividendai, kokie buvo sumokėti, neturi būti traukti apskaičiuojant „apmokėjimų grynaisiais pinigais“, numatytą 1990 m. liepos 23 d. Tarybos direktyvos 90/434/EEB dėl bendros mokesčių sistemos, taikomos vairių valstybių narių moni

jungimui, skaidymui, turto perleidimui ir keitimuisi akcijomis 2 straipsnio d punkte, ir dėl to pasikeitimas akcijomis, koks yra nagrinėjamas, yra „keitimasis akcijomis“ šios direktyvos 2 straipsnio d punkto prasme.

Todėl Direktyvos 90/434 8 straipsnio 1 dalis iš principo draudžia apmokestinti tokį keitimąsi akcijomis, nebent valstybės vidaus normos dėl piktnaudžiavimo teise, mokesčių vengimo arba mokesčių slėpimo galėtų būti aiškinamos pagal šios direktyvos 11 straipsnio 1 dalies a punktą ir dėl to pateisintų jo apmokestinimą.

Parašai.

* Proceso kalba: danų.